

Poglavlje 3 – Alat 3: Zelene i crvene zastavice u organizacijskom odgovoru na OGBV

Organizacije i njihove interne politike igraju ključnu ulogu u oblikovanju načina na koji se OGBV sprječava, prepoznaje i na koji se na njega reaguje u prostorima za mlade i digitalnim prostorima. Tabela u nastavku prikazuje jednostavan, ali praktičan skup zelenih i crvenih zastavica koje mogu pomoći omladinskim organizacijama i nevladinim organizacijama da razmisle o snagama i prazninama u vlastitim pristupima OGBV-u¹. **Zelene zastavice** označavaju politike i prakse koje su usmjerene na preživjele, zasnovane na pravima i proaktivne, dok **crvene zastavice** ističu uobičajene znakove upozorenja poput šutnje, dvosmislenosti i isključenosti, koji mogu ostaviti mlade ljude ranjivijima i bez podrške kada se dogodi online zlostavljanje.

Područje	Zelene zastavice	Crvene zastavice
Posvećenost i politika	Eksplisitna, objavljena politika o OGBV koja je usklađena sa standardima rodne ravnopravnosti i ljudskih prava i koja je razvijena u saradnji sa svim osobljem i pogođenim grupama.	Nema posebne politike o OGBV-u ili digitalnoj sigurnosti; samo nejasna pravila o "cyberbullyingu" ili "neprimjerenom ponašanju" koja zanemaruju rodno utemeljene i intersekcijske dimenzije.

¹ Evropski institut za ravnopravnost spolova. (2023b). *Rodna analiza*. <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/tools-methods/gender-analysis>

GenderSAFE. (2025a). *Pregled alata za institucionalnu samoprocjenu GenderSAFE*. <https://yellowwindow.eu/wp-content/uploads/2025/10/Preview-Final-14Oct2025.pdf>

Program Ujedinjenih nacija za razvoj [UNDP]. (2025). *Globalna akcija protiv rodno zasnovanog nasilja na internetu: Učinimo digitalne prostore sigurnim*. <https://www.undp.org/press-releases/making-digital-spaces-safe-global-action-against-online-gender-based-violence>

Women's Rights Online. (2023). *OGBV: Politike i podaci*. <https://www.womensrightsonline.net/ogbv/overview>

Evropska komisija. (b.d.). *Pravni okvir zaštite podataka EU*. https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/legal-framework-eu-data-protection_en

Kancelarija povjerenika za informisanje. (2024). *Vodič kroz principe zaštite podataka*. <https://ico.org.uk/for-organisations/uk-gdpr-guidance-and-resources/data-protection-principles/a-guide-to-the-data-protection-principles>

Saferworld. (b.d.). *Vodič za pristup koji uzima u obzir traumu u radu s mladima*.

Definicije i obuhvat	Jasne, uključive definicije OGBV-a (npr. internetsko progonstvo, zlostavljanje na osnovu slika, govor mržnje) koje priznaju kontinuitet između online i offline zlostavljanja i različite identitete.	Definicije su uske (npr. samo "uznemiravanje") ili izostavljene, ostavljajući oblike poput doxxinga, dijeljenja neovlaštenih snimaka na internetu ili koordiniranog trolanja izvan okvira zaštite.
Obuka osoblja i kultura	Obavezna, redovna obuka za sve zaposlene i volontere o OGBV-u, digitalnoj sigurnosti, praksi informisanoj o traumama i intervenciji svjedoka.	Osoblje se osjeća "nepripremljeno" ili "nesigurno" kako odgovoriti na online zlostavljanje, a obuka je rijetka ili ograničena.
Prijavljivanje i odgovor	Više pristupačnih kanala za prijavu (online i offline) s jasnim vremenskim okvirima, procedurama usmjerenim na preživjele i praćenjem osobe koja prijavljuje.	Prijavljivanje je složeno, zahtijeva tehničke vještine, nedostaje povratnih informacija ili se ignorira/odgađa; preživjelima se govori "samo ih blokirajte" bez stvarne podrške.
Povjerljivost i zaštita podataka	Snažna pravila o zaštiti podataka i povjerljivosti usklađena sa standardima EU (npr. informisana o GDPR-u), sa jasnim objašnjenjima mladima o tome kako se njihovi podaci koriste i štite.	Malo ili nimalo dokumentacije o tome kako se pohranjuju, dijele ili uklanjaju lični podaci ili dokazi o zlostavljanju; osoblje pohranjuje snimke ekrana ili priče u nezaštićenim, zajedničkim folderima.
Odgovornost i nadzor	Redovno praćenje i evaluacija incidenata OGBV-a i reakcija, uključujući povratne informacije od preživjelih, i transparentno izvještavanje upravnim odborima ili upravljačkim tijelima.	Nema sistema za praćenje slučajeva OGBV-a, nema zaštite od odmazde za one koji prijave, i nema načina da se počinitelji ili nemarno osoblje drže odgovornim.
Inkluzija i intersekcionalnost	Politike i prakse eksplicitno se bave time kako identitet (rod, invaliditet, migracijski status, seksualnost, rasa)	Pravila su univerzalna, pretpostavljaju "neutralne" korisnike i nesrazmjerno utišavaju ili kažnjavaju

	oblikuje rizik i pristup podršci, te štite marginalizirane glasove od cenzure pod izgovorom "sigurnosti".	marginalizirane grupe (npr. kroz preširoku moderaciju sadržaja ili "zaštitu" u stilu nadzora).
Partnerstva i zagovaranje	Saradnja sa organizacijama koje se bave rodno zasnovanim nasiljem (GBV), digitalnim pravima i omladinskim organizacijama radi jačanja prevencije, odgovora i promjena politika; javna posvećenost sigurnim online prostorima.	Izolirano djelovanje organizacije, nema partnerstava s akterima za ženska prava ili digitalna prava i nema javnog stava o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja na internetu, čak i kada organizacija uglavnom posluje online.